

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

2. De Effectibus Excommunicationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

Anathema ab excommunicatione Essentialiter
non differt. Dicitur enim *αἰὶν δευα* quasi separatio a
licius ab Ecclesia, ratinquam maledicti & Exe-
crandi. Hæc vox Anathema adhibetur & vsurpatur inter-
dum ad significandas accidentales solemnitates &
ceremonias adhiberi solitas in Excommunicatione,
videlicet vt 12. Episcopum Presbyteri circumstant,
qui lucernas ardentes in manibus teneant, casque in
terram proijciant, & conculcent in detestationem
excommunicati.

C A P. II.

De Effectibus Excommunicationis.

Primus Effectus est. Excommunicato sacramenta
suscipere non licet; validè tamen ea suscipit, exce-
ptis sacramentis pœnitentiæ. Excusat tamen pericu-
lum mortis, infamiæ, scandali, &c. quia lex & Censu-
ra Ecclesiastica non obligat cum tanta seueritate.

Secundus Effectus. Excommunicatus priuatur
communibus Ecclesiæ suffragijs & satisfactoriis.
Ratio, quia horum spiritualium bonorum Ecclesia
vel Domina est, vel dispensatrix, vt proinde ea indi-
gnis & contumacibus denegare possit ob maius bo-
nũ publicũ tum ipsorummet excommunicatorũ.

NB. Excommunicatus non peccat emanendo è
Missa die festo, nec tenetur se disponere, quia ea di-
spositio est valde remota.

Excommunicatus, per quem stat quominus absol-
uatur, videtur peccare contra Ecclesiasticum præce-
ptũ, quando in Paschate se disponere negligit ad per-
cipienda Sacramenta Pœnitentiæ, atq; Eucharistiæ.
Ratio, quia illa præcepta per se obligant ad mundandã
animam, & consequenter ad tollenda vincula tum

mortalium peccatorum, tum etiã excomunicatio.

4 Excommunicatus, licet emendatus sit, quamvis
tamen absolutionem non accepit, non videtur gaudere suffragijs Ecclesie, & quia Excommunicatio est pura pœna, potest manere etiam sublata culpa.

5 Quartus Effectus. Excommunicatio interdicitur
est vltus actiuus, seu administratio sacramentorum (idque iure fit ab Ecclesia, cum ministratio Sacramenti sit ministerium publicum, Ecclesie commissã Christo, vt proinde indignis ac contumacibus interdicitur iure possit. Excipere necessitatem. Valet tamen Sacramentum administratum ab excommunicato; excepto pœnitentiã, quippe ad quod iurisdictio requiritur, qua excommunicatus non toleratus caritur, quippe ipsi allata prãterquam si publicus error sit cum titulo prãsumpto inrerueniat.

6 Excommunicatio prohibetur est diuina officia celebrare, vt Sacrificium Missæ; Excommunicatus præsens sacrificio Missæ, expellendus à laicis; quod non fieri potest, sacerdos ab altari recedere debet a te Canonem; Prohibita publicæ horæ canonice processio, &c. tamen priuatim horas orare debet, ex propria iniquitate commodum ferat, priuatim iam fructibus, non potest dicere Dominus vocat cum, sed si dicat, non mortale.

7 Quintus Effectus. Excommunicatus inhabilitatur ad Ecclesiastica beneficia, quare electio aut præbendatio irrita est, etiam ignorans excommunicationem, tum qui bona fide accepit beneficium, si cognoscit tenetur relinquere, non tamen fructus, si inde dictum factus non est, tenetur reddere. Ratio Conditio assumptio ad beneficia, est communicatio Ecclesie; si casus; alia ratio, reg. c. vlt. de cleric. excom. Prohibetur

exercitio actus, censetur prohibitum illud omne, per quod peruenitur ad illum actum.

Excommunicatus incapax est pensionis Ecclesiasticæ; quia pensio datur propter officium, quo non potente præstare Excommunicato, est incapax. 8

Si excommunicatus in contumacia, vel mora petendæ absolutionis persistens, officium suum nec per se, nec per alium obeat, fructus beneficii nõ potest percipere: si verò præster, quamvis peccet, potest tamen retinere fructus in foro conscientiæ, quia in externo foro indignus censetur, ut alatur ex bonis Ecclesiæ. Quod in conscientia retinere propriè patet, quia ideò, quòd priuatus redditibus id publico iure expressum, si scilicet, V. C. Parochus occultè sit excommunicatus, & faciat suum officium. 9

Si excommunicatus à contumacia recessit, neque pereum stat, quominus absoluaatur, fructus beneficii percipere potest, licet officium suum non præster, quia nõ potest: sicuti & beneficiarius infirmus percipit fructus, esto culpa sua causam infirmitati præbuerit, quia legitime impeditus. 10

Ad beneficium legitime electus, si postea in excommunicationem lapsus est, non potest durante excommunicatione acceptare illud. 11

Sextus Effectus Rescriptum Sedis Apostolicæ ab excommunicato impetratum non valet. 12

Septimus Effectus Excommunicatus non toleratus omni exercitio Ecclesiasticæ iurisdictionis priuatus est; quare nec eligere nec præsentare potest, potest tamen assistere matrimonio. 13

Octauus Effectus. Excommunicatio hominem priuat communicatione forensi: Si tamen actor, aduocatus & testis in iudicio, neque à Iudice, neq; per 14

aduersarii exceptionem repellentur, a & a eorum valent: secus est de Iudice nō tolerato, cum Iurisdictione careat; quia substantia iudicii vitiatur, si defectus sit in Iurisdictione.

15 Neq; Tabellionis excommunicati ac vitandi instrumentum authenticum censei potest.

16 Nonus Effectus. Excommunicato prohibita est omnis politica fidelium (hæreticorum etiam) communicatio per literas, nutus, munera, si conueniant vt focii formaliter, non verò præter intentionem præterquam in casibus, iure aut necessitatis ratione exceptis; cuiusmodi comprehenduntur in his regulis:

Vtile, lex humilis, resignorata, necesse.

Vtile, id est, notabilis vtilitas corporalis & spiritualis; exhortatio, eleemosyna, Consilium. *Lex*, est, matrimonialis, etiam in mensa, vtroque. quod in correlatis quod statuitur de vno, censetur etiam de altero statutum. *Humile*, id est, humilitas subiectiōnis, filiorum in parentes, &c. & personæ subiectiōnis domini in diuinis, v. c. lectione horarum possunt communicare cum Dominis. *Resignorata*, siue ignorantia tam iuris, quam facti.

17 *Necesse*, Necessitas communicandi cum excommunicato, ratione delictorum, contractuum bonæ fide, & emptionum.

18 Decimus Effectus est; Si Excommunicatus ante integro excommunicatione contumaciter perierit, de hæresi suspectus redditur.

19 Undecimus Effectus: Si excommunicatus ante absolutionem moriatur, sepultura Ecclesiastica perueniatur; quia hæc censetur quædam cum mortuo communicatio: Sacris autem Canonibus institutum est vt quod

ut quibus non communicamus viuis, neque mortuis communicemus, c. sacris de sepult. Si tamen signa penitentiae etiam post mortem edidit, absolui debet: qui verò ex contumacia sepeliri praesumunt excommunicatos, ipso facto excommunicationem incurrunt.

CAP. III.

De Peniis, quae incurruntur ob communicationem cum excommunicato.

1
Communicare cum excommunicato in crimine criminoso scilicet, id est, in illo scelere propter quod quis excommunicatus fuit, incurrit Excommunicationem maiorem secus minorem.

2
Communicare cum excommunicato in diuinis seu rebus sacris est mortale, quia valde repugnat auctoritati Ecclesiasticae & dignitati rerum sacrarum, si ad has, quae maximè propriae sunt filiorum Ecclesiae, admittantur, qui ab Ecclesia praecisi sunt. Nisi paruitas materiae excuset, v. c. legere priuatim horas secluso scandalo & contemptu; quia haec priuata communicatione non continet tantam deformitatem.

3
Communicare cum excommunicato in rebus politicis, plerumque est veniale: quia huiusmodi communicatio est leuis, & non admodum repugnans fini excommunicationis: quippe cum per se primo adire & prohibeatur vsus rerum spiritualium.

4
Communicare cum excommunicato, tum in sacris, tum politicis sine iusta causa incurrit excommunicationem minorem.

NB. Excommunicatio minor est censura per se solum